

recent verschenen

Herkenningskaart Italiaanse kamsalamander versus kamsalamander

De Italiaanse kamsalamander (*Triturus carnifex*) is nauwverwant aan de van nature in Nederland voorkomende kamsalamander (*Triturus cristatus*). De soorten hebben een aantal overeenkomstige, maar ook onderscheidende kenmerken. Deze zijn in de nieuwe herkenningkaart duidelijk in beeld gebracht. De Italiaanse kamsalamander kan via concurrentie en door hybridisatie (kruising) onze inheemse kamsalamander bedreigen. Onderzoek van RAVON in opdracht van Team Invasieve Exoten bracht aan het licht, dat de Italiaanse kamsalamander veel ruimer verspreid is dan we dachten. In dit gebied blijkt al hybridisatie met de inheemse kamsalamander op te treden. De nakomelingen

zijn bovendien vruchtbaar, waardoor de vermenging door blijft gaan. Om een vinger aan de pols te kunnen blijven houden, zijn uw waarnemingen heel belangrijk. Waarnemingen kunt u doorgeven via Waarneming.nl en Telmee.nl. Het is belangrijk om foto's te nemen van zowel buik, rug als flank van elk individu en deze aan de waarneming toe te voegen.

RAVON heeft diverse herkenningkaarten ontwikkeld voor lastige soorten en stadia zoals larven, vervellingshuidjes en groene kikkers. Deze zijn te downloaden via de RAVON-website (>Soorten > Herkenning). Handig om te plastificeren en mee te nemen in het veld!

Nieuwsbrief Kijk op Exoten

Deze nieuwsbrief maakt onderdeel uit van het Signaleringsproject Exoten, dat op initiatief van het Team Invasieve Exoten (Nederlandse Voedsel en

Warenautoriteit) is opgestart. Het Signaleringsproject Exoten heeft als doel vrijwilligers te enthousiasmeren uit te kijken naar exoten en waarnemingen te melden via Waarneming.nl of Telmee.nl. Goede, actuele exotenwaarnemingen zijn interessant en belangrijk

voor terreinbeheerders, natuurorganisaties, natuurliefhebbers, wetenschappers en beleidsmakers in Nederland. Af en toe geeft een exotenwaarneming aanleiding tot het verwijderen van een exotenpopulatie om (toekomstige) schade aan bijvoorbeeld de inheemse natuur te voorkomen. Binnen het Signaleringsproject Exoten informeert elke deelnemende organisatie haar vrijwilligers over de belangrijkste exoten en hoe je deze kunt herkennen; bijvoorbeeld via websites, nieuwsberichten of bijeenkomsten. De nieuwsbrief Kijk op Exoten is het communicatiemiddel dat alle projectpartners gezamenlijk inzetten om vrijwilligers en professionals in Nederland te informeren. In het Signaleringsproject Exoten werken verschillende organisaties samen: alle Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) verenigd in de VOFF, Waarneming.nl, Gegevensautoriteit Natuur, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), Koninklijke Sportvisserij Nederland en Team Invasieve Exoten (TIE).

U kunt zich via de RAVON-website (>Publicaties > Nb exoten) aanmelden voor deze digitale nieuwsbrief, die in het projectjaar vier keer zal verschijnen. De eerstvolgende zal eind september 2012 verschijnen.

Engelstalige folder RAVON

De uit 2009 daterende folder is geheel herzien voor het Wereldcongres Herpetologie (WCH) in Vancouver (Canada), waar RAVON zal worden vertegenwoordigd door Ingo Janssen en Elze Groenhout. Beiden zullen daar een lezing verzorgen en de nieuwe Engelstalige folder over RAVON uitdelen aan belangstellenden. De folder is ook digitaal te downloaden op de RAVON-website (>En > Engelse brochure Download)

Nieuwe Vlaamse nieuwsbrief "Adderritsels"

De ook bij ons bekende Vlaamse biologen Katja Claus, Dirk Bauwens en Bart Hoeymans bestuderen al jaren in hun vrije tijd de adderpopulatie op het Groot Schietveld. Dit gebied ligt tussen Wuustwezel en Brecht, slechts zo'n 5 kilometer over de Nederlandse grens bij Zundert. Het is militair terrein en wordt actief gebruikt als oefenterrein voor de artillerie. Om betrokkenen en geïnteresseerden in de adderpopulatie van dit gebied op de hoogte te houden, verschijnt twee tot drie maal per jaar "Adderritsels". Dit is een nieuwsbrief met allerlei weetjes over de onderzoeksactiviteiten, opvallende waarnemingen etc.

Geïnteresseerden kunnen zich voor deze nieuwsbrief aanmelden door een mail te sturen aan adderteam@gmail.com.

